

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Nadi Pínové a soudců JUDr. Jiřího Körblera a JUDr. Jany Tondrové ve věci

žalobkyně: **Penny Market s.r.o.**, IČO 64945880
sídlem Počernická 257, 250 73 Radonice
zastoupená advokátem Mgr. Liborem Hronkem
sídlem Slánská 1978/20, 163 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Hlavní město Praha**, IČO 00064581
sídlem Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1
zastoupený advokátem JUDr. Zdeňkem Kramperou
sídlem Kořenského 15/1107, 150 00 Praha 5

o zaplacení částky 1 297 690 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24. února 2023, č. j. 22 C 84/2022-45,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku I o věci samé **mění** jen tak, že se zamítá žaloba o zaplacení částky 1 016 012,98 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z této částky od 16. 11. 2021 do zaplacení, jinak, tj. co do částky 237 633,20 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,25 % ročně od 16. 11. 2021 do zaplacení, **se** v tomto výroku **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. M.

- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů za řízení před soudem prvního stupně částku 945 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr Zdeňka Krampery.
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 39 421,46 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr Zdeňka Krampery.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil soud prvního stupně žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni 1 253 646,18 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 1 253 646,18 Kč od 16. 11. 2021 do zaplacení, do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I). Žalobu v části, ve které se žalobkyně domáhala zaplacení 44 043,82 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně z částky 44 043,82 Kč za od 16. 11. 2021 do zaplacení zamítl (výrok II). Současně s tím uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 153 848 Kč k rukám jejího právního zástupce (výrok III).
2. Částečně tak vyhověl žalobě, na základě které se žalobkyně domáhala zaplacení částky 1 297 690 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že se jedná o náklady 28 úschovných řízení vedených Okresním soudem Praha – východ. Jednotlivá plnění do soudních úschov ze strany žalobkyně představovala platby za užívání haly č. 7 v Holešovické tržnici v období od roku 2013 do konce prvního čtvrtletí 2020. Skládána byla z důvodu nejistoty ohledně subjektu, kterému měla žalobkyně plnit, když plnění za užívání uvedené haly si nárokoval jednak žalovaný a jednak DELTA CENTER a.s. Veškeré finanční prostředky ze soudních úschov byly vyplaceny žalovanému, jako oprávněnému věřiteli. Žalovaná částka sestávala ze zaplacených soudních poplatků za prvostupňová úschovná řízení ve výši 231 633,20 Kč, 6 000 Kč za soudní poplatky spojené s odvolacími řízeními a částky 1 060 056,80 Kč, představující náklady právního zastoupení ve formě mimosmluvní odměny advokáta za úkony právní služby učiněné v jednotlivých úschovných řízeních. Přes výzvu k zaplacení žalovaný nic neuhradil.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout s odůvodněním, že žalobkyně neprokázala nutnost a účelnost vynaložených nákladů, respektive ani skutečnost, že by uplatňované náklady, jejichž náhradu požaduje, skutečně vynaložila. Pokud jde o náklady právního zastoupení, sporoval žalovaný způsob, jakým žalobkyně náhradu vypočetla. Při úschovných řízeních se o nákladech řízení nerozhoduje, a proto ani v následném sporném řízení nelze požadovat náhradu za mimosmluvní odměnu advokáta stanovenou dle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „a. t.“).
4. Soud prvního stupně vyšel z nesporných tvrzení účastníků a skutkových zjištění rozvedených v písemném odůvodnění napadeného rozsudku, na něž odvolací soud pro stručnost odkazuje (bod 3 – 36). Na jejich základě vzal za prokázané, že žalobkyně v rámci 28 úschovných řízení vedených u Okresního soudu Praha - východ skládala do soudní úschovy částky odpovídající nájemnému za jednotlivá období za užívání haly č. 7 v Holešovické tržnici, kdy nebylo zřejmé, zda má tyto částky hradit žalovanému nebo společnosti DELTA CENTER a.s. Veškeré předměty úschovy byly následně vyplaceny žalovanému jako oprávněnému věřiteli. Ve všech úschovných řízeních zaplatila žalobkyně soudní poplatky s tím, že byla zároveň zastoupená advokátem, který učinil minimálně dva úkony právní služby v podobě převzetí a přípravy zastoupení a podání návrhu ve věci samé. Žalobkyně vyzvala žalovaného k zaplacení nárokové částky, ten však nic nezaplatil.
5. Po právní stránce odkázal soud prvního stupně v rámci svého posouzení na ust. § 1953 odst. 1 a § 1970 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Všechna úschovná řízení shledal důvodnými a s odkazem na komentářovou literaturu dovodil, že žalobkyni krom náhrady

vynaložených soudních poplatků náleží též náhrada za základní úkony právní služby učiněné v každém z 28 úschovných řízení, tedy příprava a převzetí zastoupení a podání návrhu ve věci samé. Kromě toho soud prvního stupně dále jako účelně vynaložené náklady úschovných řízení shledal vyjmenované úkony právní služby učiněné v řízeních 25 Sd 55/2013, 25 Sd 98/2013, 25 Sd 103/2013, 25 Sd 118/2013, 25 Sd 6/2017 a 25 Sd 11/2017, s odůvodněním, že i v těchto řízeních byly uvedené úkony právní služby číněny tak, aby byl naplněn smysl úschovného řízení, tedy aby oprávněnému věřiteli byly vyplaceny finanční prostředky v odpovídající výši. Při určení odměny za jednotlivé úkony vycházel soud prvního stupně z ustanovení a. t., a to konkrétně za použití § 10 odst. 1, § 6 odst. 1 a § 7 a. t., z tarifní hodnoty dle výše složené úschovy v jednotlivých řízeních, včetně paušální náhrady výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 a. t. a náhrady za DPH ve výši 21 %. Soud prvního stupně uzavřel, že žaloba je v části nárokové náhrady za soudní poplatky úschovných řízení a výše uvedené náklady právního zastoupení důvodná, a jelikož žalovaný ani přes výzvu žalobkyně požadované neuhradil, zavázal jej k zaplacení částky 1 253 646,18 Kč včetně zákonného úroku z prodlení (výrok I).

6. Jako nedůvodný naopak shledal soud prvního stupně nárok žalobkyně v rozsahu náhrady za tři úkony právní služby učiněné v řízeních 25 Sd 55/2013, 25 Sd 103/2013 a 25 Sd 118/2013, kdy se vždy ze strany žalobkyně jednalo o nedůvodné odvolání do nákladového výroku. Žalobu proto v části odpovídající náhradě za tyto úkony právní služby zamítl (výrok II).
7. O náhradě nákladů řízení (výrok III) bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský řád soudní (dále jen „o. s. ř.“), kdy v řízení převážně úspěšné žalobkyni bylo přiznáno právo na náhradu nákladů v rozsahu 93,2 %, a to s ohledem na míru jejího úspěch ve věci. Náklady žalobkyně sestávaly ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 64 885 Kč a mimosmluvní odměny advokáta za šest úkonů právní služby podle § 7 a § 8 a. t. (při tarifní hodnotě 1 297 690 Kč) v celkové výši 81 000 Kč, šesti náhrad paušálních výdajů podle § 13 odst. 4 a. t. po 300 Kč a náhrady za DPH ve výši 21 % z částky 82 800 Kč, tedy ve výši 17 388 Kč.
8. Proti vyhovujícímu výroku ve věci samé (I) a výroku o nákladech řízení (III) podal žalovaný včasné a přípustné odvolání. Soudu prvního stupně je vytýkáno, že se žádným způsobem nevypořádal s argumentací žalovaného stran neúčelnosti, respektive nevynaložení nákladů žalobkyně za právní zastoupení při úschovných řízeních, což má mít za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Soud prvního stupně bez bližšího odůvodnění v podstatě přiznal žalobkyni náhradu nákladů úschovného řízení za použití a. t., přestože aplikace dané normy na posuzovaný případ není přípustná, neboť v rámci úschovných řízení se o nákladech řízení nerozhoduje. Schovatel má právo toliko na náhradu účelně vynaložených nákladů soluční úschovy podle § 1953 odst. 1 o. z. [či § 568 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“)], mezi něž odměna za právní zastoupení nepatří. Žalovaný dále zpochybnil správnost skutkových zjištění s odůvodněním, žalobě bylo v převážném rozsahu vyhověno, ač v řízení nebyly navrženy ani provedeny žádné důkazy k tomu, že by žalobkyni svědčilo právo k jakékoliv soudně uplatnitelné pohledávce proti žalovanému. K důkazu provedl soud prvního stupně téměř výlučně pravomocná usnesení o přijetí žalobkyní složených částek do úschovy soudu, z nichž uhrazení žalobkyní nárokových částek neplyne. Nadto žalobkyně v průběhu řízení výslovně uvedla, že náklady právního zastoupení při úschovných řízeních nikdy nevynaložila, ani se k jejich uhrazení nezavázala. Žalovaný dále nesouhlasil s právním posouzením soudu prvního stupně, neboť napadeným rozsudkem bylo žalobkyni přiznáno plnění z neexistujícího práva. Právo na náhradu nákladů řízení vzniká až samotným rozhodnutím soudu, tedy konstitutivně. Jestliže se v rámci úschovných řízení o náhradě nákladů řízení ve smyslu § 151 o. s. ř. nerozhoduje, nemůže takové právo, bez odpovídající hmotněprávní normy, vzniknout.
9. Ve vztahu k nárokové náhradě zaplacených soudních poplatků za úschovní řízení žalovaný namítal, že mu ze strany žalobkyně nebyly nikdy předloženy žádné doklady svědčící o tom, že žalobkyně v souvislosti s úschovami soudní poplatky v jí uvedené výši skutečně uhradila nebo že by k jejich uhrazení byla alespoň vyzvána. Žalovaný je veřejnoprávní korporací a nemohl bez

předložení dokladů, které by mohl zanést do svého účetnictví, žalobkyni část nároku v rozsahu náhrady soudních poplatků uhradit. I při neúspěchu žalovaného by tak soud měl ohledně nákladů řízení rozhodovat podle § 143 o. s. ř., neboť žalovaný svým chováním příčinu k podání návrhu na zahájení řízení v části týkající se náhrady za soudní poplatky nezavdal, když bez dostatečné součinnosti ze strany žalobkyně náhradu v rozsahu soudních poplatků nemohl zaplatit. Závěrem žalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku I a III zrušil, nebo aby sám rozhodl tak, že žalobu zamítne a přizná žalovanému právo na náhradu nákladů řízení včetně náhrady za právní zastoupení.

10. Žalobkyně ve svém vyjádření k odvolání žalovaného označila napadený rozsudek za přezkoumatelný a věcně správný. Před soudem prvního stupně bylo jednoznačně prokázáno, že žalobkyně soudní poplatky úschovných řízení uhradila. Stejně tak bylo prokázáno, že v rámci úschovných řízení byla zastoupená advokátem, který na její pokyn činil v příslušných řízeních úkony právní služby. Odměna za zastupování byla soudem prvního stupně vypočtena odpovídajícím způsobem dle a. t. Žalobkyně se s přesvědčivým odůvodněním napadeného rozsudku ztotožnila a navrhla jeho potvrzení s tím, že současně požadovala náhradu nákladů odvolacího řízení.
11. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. správnost napadeného rozsudku v rozsahu, v němž byl odvoláním dotčen, tj. ve vyhovujícím výroku o věci samé a ve výroku o nákladech řízení, včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo a odvolání žalovaného shledal částečně důvodným.
12. Předně odvolací soud konstatuje, že napadený rozsudek netrpí tak závažnými vadami, které by způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost. Jedná se o rozsudek srozumitelný a pro přípustnost odvolacího přezkumu dostatečným způsobem odůvodněný. Nutno si uvědomit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu prvního stupně představuje situace, kdy rozhodnutí soudu prvního stupně, jež mělo být dle zákona odůvodněno, neobsahuje vůbec žádné odůvodnění nebo jen takové odůvodnění, jež, a to z pohledu účastníků řízení, je nedostatečné (neúplné) nebo nesrozumitelné v podstatných částech. Přezkoumatelnost rozhodnutí soudu prvního stupně je předpokladem především pro to, aby se účastník mohl domáhat svých práv u odvolacího soudu. Nelze proto pokládat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí, u něhož je všem účastníkům nepochybné, jak a proč bylo rozhodnuto. Přestože se soud prvního stupně v rámci svého odůvodnění blíže nevypořádal s argumentací žalovaného např. ve vztahu k nepřípustnosti aplikace a. t., dle názoru odvolacího soudu logickým způsobem a v dostatečné míře vysvětlil, z jakých důvodů shledal žalobu v převážné části důvodnou (srov. bod 40 – 45). Je však třeba poznamenat, že se soud prvního stupně při zjišťování skutkového stavu dopustil pochybení, když neprovedl k důkazu všechny listiny, z nichž následně čerpal svá skutková zjištění. Nejedná se však o vadu natolik zásadní, pro kterou by napadený rozsudek musel být zrušen. Odvolací soud proto přistoupil podle § 213 odst. 4 o. s. ř. k doplnění dokazování, čímž uvedené pochybení soudu prvního stupně napravil.
13. Ze *zprávy Okresního soudu Praha - východ na č.l. 38-39* bylo zjištěno, že asistent soudce Obvodního soudu pro Prahu 1 komunikoval s vyšší soudní úřednicí Okresního soudu Praha – východ ohledně úhrady soudních poplatků v úschovných řízeních žalobkyně dle přiložené tabulky. Vyšší soudní úřednice asistenta informovala o tom, že soudní poplatky byly uhrazeny u všech spisů v tabulce uvedené výši s tím, že poplatky za odvolání byly uhrazeny u Krajského soudu v Praze.
14. Ze *smlouvy o poskytování právních služeb* bylo zjištěno, že žalobkyně dne 2. 6. 2014 podepsala smlouvu, na základě níž byl advokát Mgr. Libor Hronek mimo jiné oprávněn žalobkyni zastupovat v soudních řízeních. Součástí smlouvy bylo ujednání o odměně [čl. 3 odst. 3)], podle kterého se *další odměnou advokáta stávají i advokátem nebo klientem přijaté náhrady nákladů soudního řízení (kromě náhrady soudního poplatku, který zaplatil klient).*
15. Po takto doplněném dokazování odvolací soud po skutkové stránce uzavírá, že žalobkyně v rámci úschovných řízení soudní poplatky v celkové výši 237 633,20 Kč uhradila. Náklady na právní

zastoupení v úschovných řízeních žalobkyně svému právnímu zástupci nezaplatila, ani se k její úhradě nezavázala. Advokát žalobkyně měl být financován z náhrady nákladů řízení.

16. Pokud jde o právní hodnocení, soud prvního stupně správně odkázal na ust. § 1953 odst. 1 o. z., podle kterého *nelze-li dluh splnit proto, že věřitel je neznamý nebo nepřítomný, že věřitel odmítl bezdůvodně plnění přijmout, že dlužník je bez své viny v nejistotě, kdo je věřitelem, nebo z jiných důležitých příčin na straně věřitele, je dlužník oprávněn složit předmět plnění do soudní úschovy. Účelně vynaložené náklady spojené s náhradním splněním jdou k tíži věřitele.*
17. V souvislosti s aplikací citovaného ustanovení odvolací soud konstatuje, že byla-li úschovná řízení vedená Okresním soudem Praha - východ pod sp. zn. 25 Sd 55/2013, 25 Sd 98/2013, 25 Sd 103/2013 a 25 Sd 118/2013 zahájena v době účinnosti obč. zák., právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v souvislosti s nimi je s ohledem na § 3028 o. z. nutno posoudit dle o. z. Až pravomocným rozhodnutím o vydání předmětu úschovy totiž dochází k naplnění předpokladu pro vznik práva na náhradu účelně vynaložených nákladů úschovného řízení, neboť až tím okamžikem je náhradní splnění realizováno a na jisto postavena osoba věřitele, které vzniká povinnost účelně vynaložené náklady ze strany složitele nahradit. Pokud by k realizaci náhradního plnění nedošlo např. z důvodu propadnutí předmětu úschovy státu [srov. § 185g o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2013 či navazující § 301 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), složiteli by právo na účelně vynaložené náklady nikdy nevzniklo. O vydání všech předmětů úschovných řízení bylo rozhodnuto za účinnosti o. z. Právní poměr mezi stranami (právo žalobkyně na plnění náhrady a tomu odpovídající povinnost žalovaného) tedy vznikl až za účinnosti o. z., a proto náhradu účelně vynaložených nákladů nutno posuzovat dle o. z.
18. Ohledně otázek účelnosti jednotlivých úschovných řízení či osobě žalovaného jako oprávněném věřiteli, který složené prostředky přijal, mezi stranami nebylo sporu.
19. Soud prvního stupně zcela správně posoudil důvodnost nároku v části týkající se zaplacených soudních poplatků. Doplněným dokazováním před odvolacím soudem bylo prokázáno, že žalobkyně při úschovných řízeních částku 237 633,20 Kč na soudních poplatcích zaplatila. Správný je i závěr soudu prvního stupně stran účelnosti takto vynaložených nákladů, neboť bez zaplacení soudního poplatku by náhradní splnění nemohlo být vůbec realizováno. Ve vztahu k soudním poplatkům za odvolací řízení vedená u Krajského soudu v Praze pak odvolací soud poznamenává, že i v této části se jednalo o náklad účelně vynaložený a spojený s náhradním splněním. V předmětných odvolacích řízeních (24 Co 36/2021, 24 Co 97/2021 a 24 Co 255/2020) došlo vždy z podnětu žalobkyně podaného odvolání k vydání předmětu úschovy (finanční částky) ve výši, která odpovídala právu věřitele (žalovaného). Žalovaný předměty úschovy přijal, a proto účelně vynaložené náklady žalobkyně spojené s náhradním plněním ve smyslu § 1953 o. z. ve formě zaplacených soudních poplatků v částce 237 633,20 Kč jdou k jeho tíži.
20. Nesprávně však soud prvního stupně posoudil nárok žalobkyně na náhradu za právní zastoupení advokátem. Argumentaci žalovaného, dle níž nelze žalobkyni přiznat náhradu za náklady, které nevynaložila, odvolací soud shledal zcela přílehavou. Ust. § 1953 odst. 1 věty druhé o. z. stanoví, že *účelně vynaložené náklady spojené s náhradním splněním jdou k tíži věřitele.* Než soud přistoupí k posuzování účelnosti jednotlivých nákladů, musí nejprve zkoumat, zda se jedná o náklady skutečně vynaložené, posouzení účelnosti nákladů musí tedy nutně předcházet prokázání jejich vynaložení.
21. Jak bylo však uvedeno výše, žalobkyně v řízení před soudem prvního stupně netvrdila, že by jakoukoliv odměnu advokátovi za právní zastoupení v rámci úschovných řízení uhradila či že by se k úhradě zavázala. Naopak uvedla, že žádnou odměnu advokátovi nezaplatila, neboť odměnou advokáta za zastupování v soudních řízeních byly toliko přísudky nákladů řízení. Již ze samotné dikce § 1953 odst. 1 věty druhé o. z. přitom plyne základní podmínka, podle které k tíži věřitele jdou pouze účelně vynaložené náklady spojené s náhradním splněním. Pokud tedy

žalobkyně náklady za právní zastoupení v souvislosti s náhradním splněním nevynaložila, nelze se domáhat jejich náhrady. Nevynaložené náklady k tíži věřitele jít nemohou.

22. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku I o věci samé podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. ohledně zaplacení částky 1 016 012,98 Kč s příslušenstvím změnil tak, že žaloba se v tomto rozsahu zamítá. Ve zbytku, to je co do částky 237 633,20 Kč, včetně příslušenství, napadený rozsudek podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil. Ve výroku II o věci samé nebyl rozsudek odvoláním dotčen (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
23. Vzhledem k částečné změně rozsudku ve věci samé musel odvolací soud přistoupit i k rozhodnutí o nákladech řízení u soudu prvního stupně (§ 224 odst. 2 o. s. ř.), vnímaje přitom návrh žalovaného na aplikaci § 143 o. s. ř., podle kterého *žalovaný, který neměl úspěch ve věci, má právo na náhradu nákladů řízení proti žalobci, jestliže svým chováním nezavdal příčinu k podání návrhu na zahájení řízení*. Ustanovení § 143 umožňuje přiznat náhradu nákladů řízení žalovanému, ačkoliv neměl ve věci úspěch, proti žalobci, který by jinak, podle hledisek uvedených v § 142 o. s. ř., měl proti němu právo na náhradu; v tomto smyslu je § 143 o. s. ř. výjimkou z obecného pravidla zakotveného v § 142 o. s. ř. Předpokladem pro postup podle § 143 je závěr o tom, že žalovaný svým chováním nezavdal příčinu k podání žaloby.
24. Žalovaný argumentoval tím, že žalobkyně mu před podáním žaloby nepředložila žádné účetní doklady prokazující vynaložení jí uvedených nákladů spojených s náhradním splněním. Tedy že neposkytla dostatečnou součinnost k tomu, aby žalovaný mohl, vzhledem k povaze své osoby (veřejnoprávní korporace), žalobkyni dobrovolně plnit. Odvolací soud shledal argumentaci žalovaného ve vztahu k nároku na náhradu zaplacených soudních poplatků (v jehož rozsahu byl žalovaný neúspěšný), za nepřiléhavou. Nejen, že žalovaný se po právní moci jednotlivých rozhodnutí o přijetí plnění do úschovy stal účastníkem řízení (§ 185b o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2013 a § 292 z. ř. s.), a mohl si tak zaplacení soudního poplatku ověřit nahlédnutím do spisů či zasláním přípisu soudu, právní zástupce byl dokonce k uvedenému ověření důvodnosti nároku žalobkyně přímo poptán (srov. usnesení rady Hlavního města Prahy č. 132 ze dne 31. 1. 2022). V odůvodnění uvedeného usnesení je uvedeno, že *AK HK může přímo z příslušných spisů provést křížovou kontrolu údajů uváděných složitelem, postavit najisto zaplacení soudního poplatku složitelem, to, že byl skutečně v řízení zastoupen advokátem apod.* Zároveň s tím žalobkyně v příloze předžalobní upomínky označila všechna úschovní řízení včetně konkrétní výše všech zaplacených soudních poplatků. Liknavost žalovaného v tomto směru nelze brát k tíži žalobkyně, která předžalobní upomínkou důvodnost svého nároku na náhradu zaplacených soudních poplatků vylicila dostatečně konkrétním způsobem. Nadto je argumentace žalovaného, že by žalobkyni plnil, pokud by měl k dispozici doklady svědčící o zaplacení soudních poplatků, logicky rozporná s obsahem jeho odvolání, když se i přes sdělení Okresního soudu Praha – východ o uhrazení soudních poplatků v nárokované výši, do vyhovujícího výroku v této části stejně odvolal. Nelze tedy uzavřít, že by žalovaný svým chováním příčinu k podání žaloby, v jejíž části byl neúspěšný, nezavdal. Aplikace § 143 o. s. ř. ve vztahu k náhradě nákladů před soudem prvního stupně tedy důvodná není.
25. Odvolací soud proto o náhradě nákladů před soudem prvního stupně rozhodl dle obecné zásady úspěchu ve věci za užití § 224 odst. 2 a § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalovaný byl v řízení převážně úspěšný, a to co do částky 1 060 056,80 Kč (81,69 %), neúspěšný byl žalovaný v rozsahu 237 633,20 Kč (18,31 %). Po zaokrouhlení dosahuje poměrná míra úspěchů žalovaného v řízení před soudem prvního stupně 63 %, a v tomto rozsahu mu náleží náhrada všech účelně vynaložených nákladů řízení.
26. Žalovaný ve svém odvolacím návrhu požadoval náhradu nákladů řízení zahrnujíc mimo jiné mimosmluvní odměnu za právní zastoupení dle a. t. V této v souvislosti byl žalovaný při odvolacím jednání upozorněn na konstantní judikaturu Ústavního soudu, dle které lze u statutárních měst presumovat existenci dostatečného materiálního a personálního vybavení a zabezpečení k tomu, aby byla schopna kvalifikovaně hájit svá rozhodnutí, práva a zájmy, bez toho, aniž by musela

využívat právní pomoci advokátů. Platí přitom, že není-li v řízení prokázán opak, nejsou náklady na jejich zastoupení advokátem účelně vynaloženými (srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2984/09 nebo II. ÚS 376/12). K uvedené problematice dále odvolací soud poukazuje na recentní nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2434/19 a I. ÚS 3812/19, v nichž Ústavní soud dříve vyslovený názor upevnil vysvětlením, že přiznáním náhrady nákladů právního zastoupení statutárnímu městu jako nákladů účelně vynaložených soud „prolamuje“ pravidlo a uplatňuje z něj výjimku; má tak za vyvrácenou judikatorně dovozenou právní domněnku, že statutární město je dostatečně personálně a materiálně vybaveno k tomu, aby bylo schopno kvalifikovaně hájit svá rozhodnutí, práva a zájmy, aniž by muselo využívat právní pomoci advokátů. Není vyloučeno, že pro průběh konkrétního (složitého) řízení může být zastoupení advokátem žádoucí, a to pro jeho jedinečnost, unikátnost, složitost případu, kdy konkrétní statutární město není schopno výkon svých účastnických práv zajistit vlastními silami a z vlastních zdrojů.

27. Řídící se citovanou judikaturou vyzval odvolací soud žalovaného k prokázání důvodnosti potřeby právní pomoci advokáta. Žalovaný k výzvě v obecnosti uvedl, že se jedná o poměrně složitý spor, který trvá již od roku 2012.
28. Odvolací soud potřebu právní pomoci advokáta žalovaného nemá za prokázanou. Předně, řízení bylo zahájeno žalobou doručenou soudu prvního stupně dne 8. 6. 2022, k datu vyhlášení rozhodnutí v odvolacím řízení tak uplynul rok a necelý měsíc, nikoliv deset let. Argumentace žalovaného zřejmě mířila na řízení, v němž byla mimo jiné posuzována otázka oprávněného věřitele – tedy kdo má být příjemcem žalobkyní do úschovy skládaných plateb, zda žalovaný, či společnost DELTA CENTER a.s. Předmětem nyní posuzovaného řízení je však otázka jiná, a sice, zda má žalobkyně vůči žalovanému nárok na účelně vynaložené náklady spojené s náhradním splněním. Dle názoru odvolacího soudu se přitom nejedná o případ natolik složitý, jedinečný a unikátní, aby žalovaný v pozici statutárního města nebyl schopen výkon svých účastnických práv zajistit vlastními silami a z vlastních zdrojů. Těžiště posouzení nároku žalobkyně tkvělo ve výkladu jediného ustanovení o. z. Podstatným přitom bylo zjištění, zda žalobkyně nárokováné náklady skutečně vynaložila, což v konečném důsledku vyplynulo z části z nesporných tvrzení a z části z úřední činnosti soudu prvního stupně. Nejednalo se tedy o řízení složité po skutkové stránce, neboť většina skutečností byla mezi stranami nesporná. Současně s tím nešlo ani o nestandardně právně složité řízení, když si nevyžádalo aplikaci více než jednoho ustanovení obecného předpisu soukromého práva (o. z.). V průběhu řízení nevystala žádná potřeba argumentace či aplikace specializované právní úpravy, historických norem či norem mezinárodního práva nebo práva jiného státu. Dle názoru odvolacího soudu se jedná o agendu v zásadě méně složitou, o to víc za situace, kdy žalovaný má s úschovními řízeními poměrně velké zkušenosti, a to zejména pokud jde o samotnou náhradu účelně vynaložených nákladů. Nutno připomenout, že žalovaný za účelem normování postupu při prokazování a výplatách vynaložených nákladů složitelům úschov, přijal výše citované usnesení ze dne 31. 1. 2022. Danou problematikou se tak poměrně intenzivně zabýval ještě před samotným zahájením nyní projednávaného řízení.
29. Z výše uvedených důvodů proto odvolací soud dospěl k závěru, že žalovanému náhrada za právní zastoupení ve formě mimosmluvní odměny advokáta nenáleží. Žalovanému proto v řízení před soudem prvního stupně vznikly náklady řízení ve výši 1 500 Kč, sestávající toliko z hotových výdajů nezastoupeného účastníka ve smyslu ustanovení § 151 odst. 3 o. s. ř., které činí dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., 300 Kč za jeden úkon ve věci, celkem 1 500 Kč za 5 úkonů (písemné podání z 26. 7. 2022, příprava účasti na jednání, účast na jednání před soudem dne 8. 2. 2023, příprava účasti na jednání a účast na jednání před soudem dne 17. 2. 2023). Vzhledem k jeho poměru úspěchu ve věci (63 %) byla žalovanému na nákladech řízení před soudem prvního stupně přiznána náhrada ve výši 945 Kč (výrok II).
30. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř. Žalovaný byl i v odvolacím řízení převážně úspěšný, a to co do částky 1 016 012,98 Kč (81,04 %), neúspěšný byl žalovaný v rozsahu 237 633,20 Kč (18,96 %). Po zaokrouhlení dosahuje poměrná

míra jeho úspěchů v odvolacím řízení 62 %, a v tomto rozsahu mu náleží náhrada všech účelně vynaložených nákladů. I pokud jde o otázku účelnosti vynaložených nákladů odvolacího řízení, shledal odvolací soud náklady na právní zastoupení jako neúčelné (k odůvodnění srov. bod 27-29 výše). Náklady odvolacího řízení žalovaného tak sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za odvolání v částce 62 683 Kč a z hotových výdajů nezastoupeného účastníka ve smyslu ustanovení § 151 odst. 3 o. s. ř., které činí dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., 300 Kč za jeden úkon ve věci, celkem 900 Kč za tři úkony (odvolání z 5. 4. 2023, příprava účasti na jednání, účast na jednání před odvolacím soudem dne 27. 6. 2023). Vzhledem k jeho poměru úspěchu ve věci (62 %) byla žalovanému na nákladech odvolacího řízení přiznána náhrada ve výši 39 421,46 Kč (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud České republiky na základě dovolání podaného do dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu prvního stupně dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 27. června 2023

Mgr. Nad'a Pínová v. r.
předsedkyně senátu